

# KULIČKA

Guy de Maupassant

## AUTOR - GUY DE MAUPASSANT (1850-1893)

<b>Národnost:</b>	Francouzský spisovatel, novinář a dramatik
<b>Původ:</b>	Narozen na zámku Miromesnil v Normandii. Pocházel ze zámožné rodiny, rodiče se rozvedli
<b>Vzdělání:</b>	Studoval práva v Paříži, studia přerušil prusko-francouzskou válkou (1870-1871)
<b>Mentor:</b>	Gustave Flaubert – přítel rodiny, učil Maupassanta psát. Slavným se stal až po 10 letech tréninku
<b>Kariéra:</b>	Úředník na ministerstvu, od 1880 (po úspěchu Kuličky) se věnoval jen psaní
<b>Styl:</b>	Mistr krátké povídky – napsal jich přes 300. Realismus, přesný popis, psychologie postav
<b>Smrt:</b>	Trpěl syfilidou, psychickými poruchami. Pokus o sebevraždu 1892. Zemřel 1893 v ústavu v Paříži

### Další díla:

- Miláček (1885) – román o karieristovi, který využívá ženy k společenskému vzestupu
- Petr a Jan (1888) – román o dvou bratřech, řeší podstatu otcovství a dědictví
- Slečna Fifi (1882) – povídkový soubor z prusko-francouzské války
- Horla (1887) – hororová povídka, téma šílenství a paranoia

## ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DÍLE

<b>Lit. druh:</b>	Epika (próza)
<b>Lit. žánr:</b>	Novela (krátká povídka s pointou)
<b>Téma:</b>	Pokrytectví měšťácké společnosti – lidé pohrdají prostitutkou, ale sami jsou morálně horší
<b>Časoprostor:</b>	Normandie (Rouen → Le Havre), zima 1870-1871, prusko-francouzská válka
<b>Vydáno:</b>	1880 – první velký úspěch Maupassanta, součást sbírky Medanské večery

## KOMPOZICE A JAZYK

<b>Kompozice:</b>	Chronologická, lineární děj – cesta dostavníkem z Rouenu do Le Havru
<b>Vyprávěč:</b>	Er-forma – vševědoucí vyprávěč, objektivní pozorovatel, ironický tón
<b>Promluvy:</b>	Přímá řeč (dialogy cestujících), popřípadě vnitřní popisy

- Realismus – přesný, detailní popis postav, prostředí a situací
- Ironie a satira – vyprávěč ironicky komentuje pokrytectví měšťáků
- Kontrast – prostitutka je morálně nadřazená (obětavost) vs. měšťáci (pokrytci)
- Symbolika – dostavník jako mikrokosmos společnosti, jídlo jako symbol solidarity/vděčnosti
- Pointa – závěrečná scéna vyhrocuje pokrytectví – Kulička pláče, ostatní jí pohrdají

*TIP: Důležité je pochopit kontrast: Kulička je prostitutka, ale zároveň nejslušnější a nejobětavější postava. Měšťáci, kteří jí pohrdají, jsou pokrytci – využijí ji a pak se od ní odvrátí. Maupassant tím kritizuje celou společnost.*

## POSTAVY

**Kulička** Alžběta Roussetová, přezdívaná Kulička – prostitutka, ale nejobětavější a nejslušnější postava. Baculatá, přívětivá, vlastenka (nenávidí Prusy). Sdílí jídlo s cestujícími, obětuje se když je tlačí k pruskému důstojníkovi. Nakonec je ostatními ponížena a opuštěna.

**Pruský důstojník** Bezejmenný pruský důstojník, který zadržuje dostavník v hostinci a požaduje noc s Kuličkou. Dokud mu nevyhoví, nikdo nesmí pokračovat v cestě. Zosobnění okupantské moci a ponížení.

Postava	Popis
<b>Pan Loiseau</b>	Obchodník s vínem. Lakomec, vulgární, ale praktický. Tlačí Kuličku k ustoupení
<b>Manželé Carré-Lamadonovi</b>	Fabrikant s manželkou – vyšší společnost. Přetvářka, pokrytectví ve vyšší formě
<b>Hrabě a hraběnka de Bréville</b>	Šlechta – zdánlivě ušlechtilí, ale součinní s nátlakem na Kuličku
<b>Cornudet</b>	Demokrat, liberál. Jediný, kdo se nepodílí na nátlaku na Kuličku. Tichý pozorovatel
<b>Jeptišky</b>	Dvě řeholní sestry, tiché, zbožné. Přesto podpoří nátlak argumenty o oběti

## DĚJ

**Odjezd z Rouenu** Za prusko-francouzské války z obsazeného Rouenu vyráží dostavník do Le Havru. Cestuje v něm deset lidí: tři páry měšťáků (obchodník, fabrikant, šlechtic se svými manželkami), demokrat Cornudet, dvě jeptišky a prostitutka Kulička. Měšťáci jí pohrdají.

**Sdílení jídla** Během cesty všichni vyhladoví – nikdo si nevzal jídlo. Jedině Kulička má plný koš zásob. Velkorysě sdílí své jídlo se všemi. Měšťáci zprvu váhají, ale hlad je přemůže. Na chvíli jsou ke Kuličce vlídní a přátelští.

**Zadržení v hostinci** Dostavník se zastaví v hostinci v Tôtes. Pruský důstojník zadržuje všechny cestující a požaduje, aby s ním Kulička strávila noc. Kulička odmítá – z vlastenectví (nechce se poddat Prusovi). Skupina nemůže pokračovat dál.

**Nátlak** Měšťáci se zprvu tváří zhnuseně, ale postupně na Kuličku naléhají, aby se důstojníkovi podvolila a všichni mohli jet dál. Argumentují historickými příklady hrdinské oběti. I jeptišky podpoří nátlak pomocí náboženských argumentů. Kulička nakonec ustoupí.

**Ponížení** Po noci s důstojníkem je dostavník propuštěn. Měšťáci se ale od Kuličky ihned odvrací – opět jí pohrdají, nedívají se na ni. Každý má jídlo, jen Kulička nemá nic. Nikdo se s ní nepodělí. Kulička tiše pláče, zatímco Cornudet si pohvizduje Marseillaisu.

## HLAVNÍ MYŠLENKY

- Pokrytectví měšťácké společnosti – měšťáci pohrdají Kuličkou, ale sami jsou morálně zkažení
- Kontrast skutečné a zdánlivé mravnosti – prostitutka je obětavější než zbožná šlechta
- Využívání slabších – cestující Kuličku využijí (jídlo, oběť) a pak zahodí
- Vlastenectví – Kulička odmítá Prusa z vlastenectví, měšťáci vlastenectví předstírají
- Kritika války – válka obnažuje pravou povahu lidí, ničí lidskou důstojnost

## LITERÁRNÍ KONTEXT

- Realismus / naturalismus – 2. polovina 19. století, Francie
- Přesný, objektivní popis reality, psychologie postav, žádná idealizace
- Maupassant – žák Gustava Flauberta, mistr krátké povídky (300+ povídek)
- Prusko-francouzská válka (1870–1871) jako pozadí – Francie poražena, okupována

Autor	Dílo	Kontext
<b>G. Flaubert</b>	Paní Bovaryová	FR – realismus
<b>É. Zola</b>	Naná / Germinál	FR – naturalismus
<b>Stendhal</b>	Červený a černý	FR – realismus
<b>H. de Balzac</b>	Otec Goriot	FR – realismus
<b>L. N. Tolstoj</b>	Anna Karenina	RU – realismus

## RYCHLÝ PŘEHLED

?	Odpověď
Autor	Guy de Maupassant (1850–1893), francouzský spisovatel
Žánr	Novela (krátká povídka s pointou)
Směr	Realismus / naturalismus (2. pol. 19. stol.)
Druh	Epika (próza)
Vyprávěč	Er-forma (vševědoucí, ironický)
Kde/kdy	Normandie, prusko-fr. válka, 1870–1871
Téma	Pokrytectví měšťáků, oběť Kuličky
Postavy	Kulička, Loiseau, Carré-Lamadonovi, Brévillovi
Pointa	Kulička pláče, nikdo se nepodělí – nevděčnost
Jazyk	Er-forma, ironie, satira, kontrast, realismus
Kontext	Flaubert, Zola, Balzac, Tolstoj